GRATIS S N
LIBRARY OF CONGRE
SLAVIC READING RO
WASHINGTON DC 205

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 73. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 20, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го КВІТНЯ 1989 Ч. 73. РІК XCVI.

С. Гавриш переобраний на голову філядельфійської Округи УНС

Доповідає У. Дячук; сидять (зліва): В.Пастушок, д-р Б. Гнатюк і С. Гавриш.

(Фото: Б. Одежинський)

Філядельфія. — Загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Філядельфійської Метрополітальної Округи відбулися в суботу, 25-го лютого ц.р. у власній залі при участі 35 відділових урядовців.

Наради відкрив голова Степан Гавриш, вітаючи союзовців, а особливо вітав головного касира Уляну Дячук з мужем Володимиром, почесного члена Головного Уряду та почесного голову Округи проф. д-ра Богдана Гнатюка і головного радного Василя Пастушка..

Зчерги мгр Іван Скочиляс започаткував молитву „Отче Наш". По молитві вшановано пам'ять союзовців Округи, які відійшли у вічність. Після вступного слова голови, який пригадав, що 22-го лютого ц.р. сповнилось „Батькові-Союзові" 95 років, вибрано Президію нарад в особах д-р Б. Гнатюка на предсідника і мгра І. Скочиляса на секретаря. Також затверджено Номінаційну комісію, яку очолив інж. Іван Скіра, а членами були: Андрій Кушнір, інж. Богдан Одежинський, Микола Пришляк і Яким Козел..

Подякувавши в імені обраної Президії за довір'я, д-р Б. Гнатюк зарядив відчитання протоколу з останніх загальних зборів, що його відчитав мгр І. Скочиляс, а відтак запросив до звітів членів уступаючої Управи. Першим про багатогранну працю Округи звітував С. Гавриш. Звіт охоплював різні ділянки, але до найважніших належала організаційна ділянка, бож членство є запорукою росту, або упадку будь-якої установи. В з'язку з цим, звітодавець повідмив, що в звітовому році Округа мала придбаних 166 нових членів. А що всі інші Округи придбали менше число членів, то тим самим філядельфійська Округа 25-ий раз стала чемпіоном серед всіх Округ Америки і Канади. При тому С. Гавриш висловив щиросердечну подяку всім відділовим урядовцям, які причинилися до того успіху. В дальшому він заявив, що відділові урядовці належать до різних віровизнань, мають різні політичні погляди, але коли приходить справа організування нових членів, або іншої праці для добра Округи, тоді домінує толеранція, співпраця й родинна атмосфера і це є запорукою успіхів. У дальшому він зложив ґратуляції головному радному В. Пастушкові за придбаних в звітовому часі 42-ох нових членів,

(Закінчення на стор. 3)

Ветерани опротестували відмову губернатора

Спрінг Веллі, Н.Й. — Членство Українсько-Американських Ветеранів є обурене тим, що нюйоркський губернатор Маріо Квомо відмовився цього року підписати проклямацію з нагоди Дня Української Незалежности, щоб не вразити Москву.

Командир Ярослав Федорійчук, разом зі старшиною, конкретно зареаґували на цю відмову нюйоркського губернатора, висилаючи до нього лист-протест, в якому підчеркнули своє здивування на таке поступовання з його сторони, дивуючись, що не зважаючи на велике число громадян українського походження в стейті Ню Йорк він повівся зневажливо супроти них.

Особливо великою образою уважають це американські ветерани українського походження, що воювали в рядах американських армій і вмирали за свободу та справедливість для всіх у Першій та Другій світових війнах, які в Корейській та В'єтнамській.

Пригадали ветерани губернаторові М. Квомо й про те хто такий український народ і за що змагається, включно з подіями останніх місяців у Львові, де совєтські власті не посоромилися навіть перед світом і цивільних, неозброєних демонстрантів розганяли побоями та злющими собаками.

Ветерани закликають М. Квомо передумати свій вчинок і перевірити ситуацію в Україні, народ якої почав нову фазу у боротьбі за волю і незалежність.

Відбудеться авторський вечір проф. В.Барагури

Ню Йорк (в.л.). — У п'ятницю, 21-го квітня ц.р., о год. 7-ій вечора, Український Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштовує у великій залі Дому Організацій Українського Визвольного Фронту, 136 Друга авеню (перший поверх), авторський вечір проф. Володимира Барагури. Твори читатимуть: автор, Степан Крижанівський і Наталка Олинець. В музичному інтермеццо: Святослава Качарай, сопрано; фортепіяновий супровід — Михайло Лев.

Проф. В. Барагура

Проф. В. Барагура довголітній редактор дитячого журналику „Веселка", що його видає для дітвори Український Народний Союз по фаху педагог, журналіст, редактор і письменник, рецензент і критик літературних творів, автор численних статтей, есеїв, розвідок, доповідей на загально суспільні і громадські теми. Він співробітник багатьох газет, в першу чергу „Свободи" та багатьох інших періодиків.

Як письменник для дітей дебютував в періодиках: „Малі друзі", „Дорога", „Юнак", „На Варті", „Крилаті". У 1954 році видав збірку історичних і біографічних оповідань для дітей старшого віку і юнацтва п.н. „Меч і книга", друге, поширене видання появилося в 1989 році. Проф. В. Барагура є членом Спілки Українських Журналістів, Об'єднання Працівників Літератури для дітей і молоді, Літературно-Мистецького Клюбу, Пласту, УНСоюзу. Незабаром появиться нова книжка проф. В.Барагури, таємницю якої може автор розкриє учасникам на літературному вечорі.

Неонацисти відзначають 100-ліття гітлерівського режиму

Бонн, Західня Німеччина. — Неонацистські організації у Федеративній Республіці Німеччини і Австрії, використовуючи 100-ту річницю з дня народження Адольфа Гітлера, творця Національ-соціялістичної партії і Третього райху, яке припадає на четвер, 20-го квітня, збираються в більший чи менший спосіб відзначити цю дату.

З цієї нагоди минулого тижня містечко Бравнав в Австрії, де народився А. Гітлер, відвідав кореспондент газети „Вашінґтон Пост" Роберт МакКартні, який поділився з читачами газети своїми спостереженнями. Згідно з його словами, триповерховий дім в центрі містечка нічим не змінився від часу закінчення Другої світової війни. Сотні прихильників Гітлера прибувають сюди кожного тижня з усього світу і мусять розпитувати старожилів, або поліціянтів, як їм можна відшукати будинок народження фюрера, бо він нічим не відрізняється від інших будиночків.

Інакше сталося цього року. 5-го квітня на зарядження місцевого посадника соціяліста Ґергарда Скіби, коло будинку був поставлений ґранітний обеліск з написом: „За мир, свободу і демократію. Фашизм не повинен повторитися в нашій країні, про це переконують нас мільйони забитих людей".

Ґраніт для монументу був доставлений з відомого каменолому, у якому працювали і гинули в'язні гітлерівського режиму біля місцевости Матгавзен. Мешканці Бравнав вважають, що вони не повинні зв'язувати свого міста з історією й іменем А. Гітлера. „Він жив тут тільки два роки, а потім його родина переїхала до Лінцу", — заявив кореспондентові МекКартні місцевий мешканець містечка. Однак багато австрійців живуть подвійним життям. З одної сторони вони кажуть, що їхня країна була окупована німецькими гітлерівськими військами в 1938 році, а з другої сторони вони признаються, що майже всі з великим ентузіязмом вітали німецьку армію і гордилися тим, що належать до великого „Райху". Усі вони, або майже усі, вели кампанію і голосували за кандидатурою д-ра Курта Вальдгайма на президента коли проти нього жидівська діяспора вела кампанію і обвинувачувала його в приналежності до керівників фашистського руху та в депортації жидів в Греції до концтаборів в Польщі. Часи, однак, міняються і багато німців й австрійців вважають сьогодні Гітлера „державним мужем", „розумним політиком", „великим стратегом" тощо. Для прикладу „Вашінґтон Пост" наводить деякі цифри з опитування населення, переведені журналом „Шпіґель".

В ПОЛЬЩІ РОЗПОЧАЛАСЬ СПІВПРАЦЯ МІЖ УРЯДОМ І „СОЛІДАРНІСТЮ"

Варшава. — Довгі і складні переговори між представниками уряду в Польщі і вільною профспілкою „Солідарність", яка ще донедавна стояла поза законом, а її діяльність і провідне членство були предметом „студій" служби державної безпеки, арештів, слідства і засудів, закінчились успішно, профспілку назад злеґалізували, домовились про багато змін в державній системі і лібералізації дотепереішніх законів в заміну за повну консолідацію польського народу, відбудову економіки, відновлення повної торговельної співпраці із Заходом, в першу чергу із ЗСА тощо.

Завершенням цієї „дружби" між комуністичними керівниками і прихильниками демократичної системи в Польщі, яких, принаймні символічно очолює провід „Солідарности", була історична зустріч 18-го квітня ц.р. Леха Валенси і його найближчих дорадників з першим секретарем Польської об'єднаної робітничої (комуністичної) партії, президентом і головою ради оборони країни Войцехом Ярузельським та членами уряду, які в грудні 1981 р. проголосили вийнятковий стан в країні, ввели поліційну годину і силою поліції та війська розторощили вільну профспілку „Солідарність".

Від того часу між „Солідарністю" і Ярузельським не було жадних зустрічей і розмов. Вони велися десь на вищому рівні між примасом Польщі кардиналом Юзефом Ґлемпом, Папою Римським Іваном Павлом II, міністром внутрішніх справ Польщі ген. Кіщаком та іншими.

Теперішня зустріч, яка відбулася вже після формального проголошення судом леґалізації „Солідарносcти" і промови президента З'єднаних Стейтів Америки про відкриття американських торговельних ринків і тарифних полегш, мала вже не тільки символічний, але також діловий характер.

Очевидно, на шляху до повної співпраці треба буде осунути ще багато перешкод, як заявив один з керівників „Солідарности" Януш Онишкевіч. Також В. Ярузельський, відповідаючи кореспондентам заявив, що тільки „гора до гори не може прийти, але людина до людини може", якщо існує добра воля, додав Л. Валенса. Відповідаючи на запитання чи існує повна погодженість, Ярузельський відповів, „що співпраця і погодженість це не акт, це довгий і складний процес і щойно в цьому процесі покажеться чи ми ідемо правильним шляхом".

Політичні спостерігачі й аналітики кажуть, що приклад Польщі може послужити також для інших сателітних країн, зокрема Мадярщини, Чехо-Словаччини і до певної міри Східньої Німеччини, хоч тамошні лідери тільки приглядаються до політики гласности й перебудови, але не мають охоти ступати її слідами.

Дж. Райт приступив до захисту

Вашінґтон. — У вівторок, 18-го квітня, спікер Палати Репрезентантів Джим Райт виступив при закритих дверях перед 260 конґресменами-демократами, від яких буде залежати його майбутня політична кар'єра.

Дж.Райт, який займає найвищу виборчу посаду, представив конґресменам-однопартійцям свою точку зору на звіт комісії Палати Репрезентантів у справах етики, яка визнала, що спікер 69 разів порушив етичні правила і норми.

Конґресмени-однопартійці Райта вирішили не коментувати відкрито звіт комісії, але деякі з них висловили турботу у зв'язку зі звітом.

„Перш ніж робити якісь висновки, ми хочемо почути самого спікера", — сказав Майкл Ендрюс, як і Райт, конґресмен-демократ з Тексасу. Конґресмен Дейвид Обей сказав журналістам: „Не будемо поспішати з висновками, поки не вислухаємо обидві сторони".

Дж. Райт займає одну з найбільш впливових посад у Конґресі. Слідом за ним іде лідер більшости в Сенаті Джордж Мічелл. Райт і Мічелл — лідери опозиції, з якими змушена рахуватися Адміністрація, очолювана президентом-республіканцем Джорджом Бушом.

В історії Конґресу не було випадку, щоб політична кар'єра спікера Палати Репрезентантів опинилася під загрозою.

У СВІТІ

СУПЕРЕЧКИ У СПРАВІ католицького монастиря в Освєнцімі продовжуються. Польська католицька організація „Пакс", яка співпрацювала з урядом, опублікувала в газеті „Слово Повшехне" статтю, у якій засуджується погодженість Римо-Католицької Церкви на ліквідацію монастиря кармеліток, приміщення якого знаходиться рядом з колишнім гітлерівським концентраційним табором Освєнцім, у якому тепер відкрили музей жертвам нацизму. Жидівські організації в Польщі, як також у цілому світі домагаються перенесення монастиря в інше місце. Таке рішення було прийняте за згодою уряду і польської католицької ієрархії. На цьому місці уряд Польщі і жиди плянували відкрити „Будинок молитви", у якому мали б змогу молитися люди різних віроісповідань. Організація „Пакс" не погоджується з таким пляном і протестує, що Польща піддалася тискові жидів. Речники „Пакс" кажуть, що в таборі вмирали не тільки жиди, але також люди інших національностей, в першу чергу поляки.

У ПОНЕДІЛОК, 17-ГО КВІТНЯ, в будинку станиці поліції у Вісбадені, Західня Німеччина, вибухла в пивниці пластикова бомба поміркованої сили. Експльозія знищила частинно будинок, у якому висипались усі вікна. Загинув один поліціянт, а один був тяжко поранений. Командант поліційної станиці заявив кореспондентам, що вибух наступив у процесі спроби відбезпечити бомбу. Бомба була приміщена у радіоапараті, подібному до того, який, згідно з описом британського Скотлянд Ярду, був причиною розриву американського пасажирського літака „Боінґ-747", компанії Пен-Амерікан. Західньонімецькі урядові чинники признаються, що на території ФРН діє кілька терористичних груп палестинців і проіранських ливанців.

ЧЛЕНИ КЛЮБУ НЕЗАЛЕЖНИХ видань проголосили в Москві, що там 3-го травня ц.р. відбудеться День незалежної літератури. Організатори думають, що у цьому Дні, чи Святі, як дехто називає цей день, візьмуть участь представники усіх незалежних видань в СССР, а також особи, які цікавляться розвитком неконтрольованої урядом преси і книжок.

ВИБОРЧИЙ ПЛЯН ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Ізраїля Їцака Шаміра зустрів гостру критику багатьох членів його таки кабінету, парляментаристів, головно консерватистів, а також жидівських поселенців на окупованих арабських землях. Виборчий плян передбачає переведення виборів серед палестинців, які живуть на західньому березі ріки Йордан і у смузі Гази, а потім з вибраними представниками члени кабінету Шаміра розпічнуть формальні розмови про надання окупованим землям повної автономії на час п'ятьох років. Якщо ця спроба себе виправдає, то реченець буде продовжений, або взагалі керівництво буде передане в руки місцевих палестинців. Таким чином Шамір хоче „обійти" Палестинську Визвольну Організацію Ясіра Арафата і максимально обмежити її вплив на арабів в Ізраїлі. Друга мета, — кажуть політичні спостерігачі, — цілком ясна: зберегти окуповані землі за Ізраїлем назавжди.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ПЕРШИЙ раз признався, що головний маршал артилерії Митрофан Нєдєлін не загинув в летунській катастрофі в 1960-их роках, як було раніше сказано, а від вибуху на ракетній запускній площадці. Це „спростування" було поміщене у відомому журналі „Оґоньок", який помістив також опис випадку, що трапився тоді на запускній ракетній базі над Аральським морем. Тодішній керівник СССР Нікіта Хрущов, — пише згаданий журнал, — вимагав від спеціялістів з ракетної ділянки якнайскорше випробувати першу совєтську стратегічну ракету, щоб „дігнати американців". Тому заповіджене на жовтень 1960 року випробування пересунули на чотири місяці скоріше. Проба не вдалася, ракета експльодувала ще перед стартом і тоді загинув не тільки один маршал Нєдєлін, але десятки інших совєтських громадян, військових і цивільних спеціялістів.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 17—ГО КВІТНЯ Ц.Р., Верховний Суд ЗСА дав свою згоду розглянути справу стейтових оподаткувань міжнародних підприємств. Йдеться про те, чи можуть не платити податків від прибутків їх американських філій. Цю справу до Верховного Суду внесла Каліфорнійська рада оподаткувань з підтримкою інших 31 стетів.

БОКСЕРИ В СССР вперше рішились перейти на статус професійних спортовців за дозволом своїх властей, котрі домовились з американцями про їхні виступи в ЗСА. Цю домову подав до відома в Ню Йоку в понеділок, 17-го квітня, Лу Фальсіньо, відомий промотор різного виду спортів. Совєтські власті потвердили цю заяву, додаючи що це є 10-ти літня угода про тренування совєтських боксерів американськими тренерами при допомозі совєтських тренерів.

ДВА ДОСЛІДИ, ЩО ЇХ ЗА підтримкою Федерального уряду перевели дві приватні фірми, у своїх кінцевих звітах дійшли до того самого заключення, що 63 відсотки бідних родин в ЗСА мусять платити майже 50 відсотків зі своїх заробітків за те, щоби мати дах над головою. Ці досліди вказують на те, що число родин, які потребують грошово доступних їм мешкань значно зросло, бо таких мешкань чим раз менше. Причини такого стану є різнородні, але найбільшою є те, що мешканеві площі підійшли куди більше в цінах, як заробітні платні. Також треба підкреслити й те, що місцеві власті радше дають дозвіл на будування високоякісних мешкань, ніж таких, які надавалися б для родин з низькими заробітками.

У ВАШІНҐТОНІ В ПОНЕДІЛОК, 17-го квітня ц.р., відбувався бенкет, метою котрого було призбирати гроші на Президентську фундацію ім. Джеймса Брейді. Організатори призначують фонди для осіб, які були ранені при спробах вбивств президентів чи інших урядових осіб. На той саме бенкет несподівано появився Джордж Буш з дружиною Барбарою, чим організатори і всі присутні були дуже врадувані.

ЩОТИЖНЕВА ХРОНІКА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ УГС

• 12-го березня у Чернівецькій обласній газеті „Радянська Буковина" з'явилася стаття кореспондента Туза, в якій повідомляється про демонстрацію жінок матерів міста Чернівці та про напружену екологічну ситуацію в місті. Представники демонстрантів були запрошені у міськвиконком, де вони вручили багато особистих скарг та звернення Ініціятивної групи жінок-матерів. У цих документах стверджувалося, що в місті є багато нових випадків захворювань хемічною анапетією та коловидним облисінням дітей, що немає чіткої інформації про екологічну обстановку в місті, що досі не виявлено причин і джерел отруєння. Жінки вимагали також направлення групи дітей для більш детального обстеження у країни з високим рівнем діягностики: Францію, Західню Німеччину, ЗСА. Керівники міста збулися загальними фразами та обіцянками. В газетній статті підтверджено, що кількість захворювань не тільки не меншає, а після 24-го листопада 1988 року вона зросла у сім разів. Про ґалієву версію у статті не згадується, а говориться про виявлене аналізами підвищення допустимих концентрацій сполук бору, хрому, гідролізину. Згідно з твердженнями газети, за жовтень-лютий зареєстровано в місті і області 193 випадків захворювань дітей та дорослих коловидним облисінням.

• Отримано повідомлення, що громадський активіст Мокоцій, який 26-го лютого зорганізував в Стрию, Львівської области, передвиборчий мітинґ, був за це затриманий міліцією і оштрафований судом на 30 карбованців.

• 17-го березня в селищі Солоне на Дніпропетровщині відбулася зустріч з кандидатами на народних депутатів СССР з Криворізької національно-територіяльної округи ч. 40 Леженком та Кривохилею. Зустріч пройшла без найменших познак демократії. Житель села Пшеничне Петро Розумний кілька разів намагався звернутися із запитанням до кандидатів, але йому щоразу перешкоджали. Записку з проханням Розумного виступити до голови зборів Коришака теж залишено без уваги. Не дали йому слова і тоді, коли він силочинно пішов до трибуни. Присутні в залі райкомівські керівники Похиленко, Степанов, Гончарук та інші добре подбали, щоб на зборах не пробилася жадна жива думка. Секретар райкому Гончарук під кінець зборів прочитав якийсь партійний циркуляр, виготовлений очевидно ЦК компартієї України, про непотрібність Народного Руху України і всі люди, як і було задумано партчиновниками, проголосували проти створення Народного Руху України. Єдиний Петро Розумний відважився підняти руку на підтримку проєкту програми Народного Руху України. Не може бути сумніву, що в умовах громадської політичної апатії солонянським бюрократам живеться і в перебудовні часи добре.

• 19-го березня в Самборі Львівської области в будинку кульрури цукровиків відбулися збори культурно-просвітянського товариства ім. Кобільника. На зборах виступив голова товариства Ярослав Припін і керівники кожної секції. Збори прийняли рішення увійти в Товариство Рідної Мови ім. Шевченка як колективний член, підтримати проєкт програми Народного Руху України, а також осудити брутальний розгін міліцією передвиборчого мітинґу у Львові 12-го березня.

• Троє із ув'язнених на 10-15 діб за участь в демонстрації проти засудження Ірини Калинець з 10-го березня на забороненому передвиборчому мітинґу 12-го березня, що перебували в спец розподільнику у Львові на вулиці Сінній 3, оголосили голодівку на весь термін ув'язнення. Це члени УГС Ярослав Гула, Василь Балита та Андрій Ліщинський. Вони протестували проти ув'язнення за фальшивими рапортами міліції. З ув'язнених на Сінній ч. 3 у важкому стані через хворобу перебуває Андрій Винницький, який повинен був бути звільнений 27-го березня.

• Від студентів Львівського Політехнічного Інституту надійшло повідомлення, що адміністрація на чолі із директором Гаврилюком розпочала кампанію осуду і збирається виключити з інституту тих студентів, які були затримані міліцією під час розгону передвиборчого мітинґу і демонстрації у Львові 12-го березня. Мож-

(Закінчення на стор. 3)

ЗБОРИ СТРИЙЩИНИ

Ню Йорк. — Тут в суботу, 22-го квітня ц. р., відбудуться загальні збори земляків Стрийщини. Збори відбудуться в приміщеннях дому Наукового Т-ва ім. Шевченка, 63 Четверта авеню між 9-ою і 10-ою вулицями. Початок зборів о год. 10-ій ранку.

В ПОШАНУ Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

Філядельфія. — Фінансова комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та 43-тій відділ СУА ім. Олени Пчілки влаштовують тут в суботу, 22-го квітня ц. р., о год. 5-ій по полудні вечір для вшанування Лідії Крушельницької. В програмі вечора беруть участь: Марія Харина — відкриття, доповідь — ред. Ольга Кузьмович, співочий ансамбль „Промінь" під керівництвом Богданни Волянської, студійці — Лідії Крушельницькій в альбом, висвітлення прозірок. Програмою вечора вестиме Христина Кульчицька. Вечір відбудеться у великій залі Українського Освітньо-Культурного Центру.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Програ війни проти Церкви і релігії

Між провідними гаслами Жовтневої революції 1917 року у Москві було гасло: „Релігія — опій народу". 70 років московський большевизм опертий на матеріялістичній ідеології Карла Маркса, віру у Всевишнього та взагалі у якусь Вищу Силу, що керує світом, уважав за „пересуд", а виконування релігійного культу — за протидержавну акцію. У величезній більшості церкви в СССР закрито, замінивши їх у кращому випадку, на музеї, у гіршому — на маґазини і склади всякого барахла. Ґенерал Григоренко описує у своїх знаменитих „Спогадах, як-то він, як і всі військові командири, дістав наказ нищити дощенту всі церкви на шляху його дивізії. Знищив три, але казав винести раніше з церкви чашу, хрести і всі образи. Зруйновано між іншим у Києві чудовий Андрієвський собор. Большевики заборонили бити у церковні дзвони. Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Москви у своєму дописі в минулонедільному числі з 16-го квітня ц. р. розписується широко, як то вперше за 70 років задзвонили дзвони в соборі св. Михаїла у Москві. Чи на Великдень за старим стилем 30-го квітня ц. р., задзвонять в Україні церковні дзвони?

Тернистим шляхом ступала історія українського народу і тернями був вкритий найтісніше з народом пов'язаний історичний шлях Церкви. За переказом — вже апостол св. Андрій проповідував слово Боже в Україні. За княжого і козацького періоду Церква була у найбільшій пошані. Особливо почитано Божу Матір Марію (славетня пісня, як то Почаївська Богородиця відвертала кулі в сторону ворогів, що облягали те місто), святих Михайла та Юрія, але й св.Софію і святих Володимира й Ольгу.

Лібералізацію політики супроти Церкви й релігії приспішили минулорічні роковини 1000-річчя християнства на Русі-Україні. Влада в СССР не могла цієї дати промовчати, дармащо у 988 році ще не було не то Росії, але й Великого Князівства Московського. Несподівано відбулося величаве святкування тих роковин у діяспорі, зокрема в найближчому сусідстві СССР — у Польщі, у Ченстохові, з участю буквально всієї ієрархії Польської та Української Католицької Церков. Ґорбачов дуже чулий на закордонні відгуки його лібералізуючих реформ. Але він завжди лявірує між марксизмом і демократією. Дотепер не визнано офіційно права совєтських громадян до релігійного культу, який кому до вподоби. Але перестали реєструвати відвідування церков. Не скасовано теж постанови псевдосиноду з 1946 року у Лавові, на якому „уневажнено" Берестейську Унію з 1596 року. Нарід не перестав бути побожним. Священик у Галичині був найтісніше пов'язаний з народом, із священичих родин вийшла нова керівна верства — світська інтеліґенція. І тому були численні випадки, що селяни приходили до улюбленого ними священика і просили його — „Переходьте, як від вас жадають, формально на православія, щоб залишитися між нами". Ось так постала небувала ніде інде у світі — Українська Католицька Церква у підпіллі.

За короткий час новітньої української державности відновлено незалежну від Москви Православну Церкву. У січні 1919 року проголошено закон про Автокефалію УПЦеркви. Її (автором був Олександер Лотоцький). Першого Митрополита Василя Липківського большевики вбили у 1930-их роках — невідомо докладно коли, де і яким злочинним ділом. Автокефальну УПЦеркву встановлено в діяспорі Митрополитом Мстиславом.

Ґорбачову потрібна популярність. Він має проти себе опозицію бюрократичного апарату і вірних марксизмові і екстремістів та несподіваний свободолюбний рух від Прибалтики аж по Кавказ. Тому у 1988 році привернено Церкві 987 церков і леґалізовано понад півтора тисячі церковних харитативних організацій. Церкви заповнені вірними.

Люди в тоталітарних країнах шукають порятунку у вірі, у Церкві. Українці ніколи не були церковними фанатиками, як, наприклад, сучасні мусулмани в Ірані, чи католики в Південній Ірляндії, які вбивають братів протестантів у північній частині своєї батьківщини. Коли ж Другий Ватиканський Собор проголосив екуменізм, себто толерантність до інаковірів, то українці у діяспорі шанують всі три віровизнання: УКЦеркву, УПЦеркву й Евангельську Церкву чи її вірних. Славити Господа — бодай на цьому відтинку, хоч теж не 100-відсоткова та є там всюдисуща, — але таки панує єдність національно-релігійного вірування. Мало між нами недовірків. Бо Церква і релігія не існують на те, щоб розумово доказувати їх правильність. Цього не потрібно. Потрібно лиш, вірш — „Віра, бо спасе вас..."

Н. Осока

СТАЛІНЩИНА ВСЕ ЩЕ ЖИВА

I

Бюрократи наукових установ Совєтського Союзу продовжуть вдаватися до КҐБ з метою усунути талановитих науковців і забезпечити собі надійні посади на щаблях кар'єристської драбини.

Повторюється те, що було в 1953 році, коли центральні газети у своїх статтях найкращих лікарів називали „вбивцями у білих халатах". Так і тепер у совєтській пресі опубліковано статті, де звинувачено у страшних злочинах професора Бєлоярцева, автора так званої „штучної крови".

Про це розповідає А. Рискін у своїх нарисах „Ціна блакитної крови", опублікованих у журналі „Огоньок" ч. 36 за 1988 рік і ч. 12 за 1989 рік.

Почалося з того, що в Інституті біологічної фізики АН СССР міста Пущіно під Москвою працівники ляболаторії медичної фізики під керівництвом професора Бєлоярцева створили препарат „Перфторан", який професор Бєлоярцев охрестив „блакитною кров'ю".

„Ще в 1960 роки, — пише автор, — у ЗСА було висловлено ідею про можливість заміни крові рідкими фторвуглеводами, які служили б носієм кисню. Створилася ляборaторія і навіть цілі фірми в ЗСА та Японії, які працювали над цією проблемою. Однак в кінці 70-их років досліди завершилися невдало і були припинені".

Причиною невдачі виявився розмір часток емульсії. Вони були більші від живого еритроциту і, застрягаючи в капілярях, створювали тромб. Працівники московського Інституту гематології в той самий час також намагалися скопіювати американські та японські зразки й також отримали поразку.

Та одна людина в СССР від самого початку відмовилася копіювати заокеанські зразки. Це був професор Бєлоярський і його помічники з Інституту біофізики АН СССР. Працівники його ляборaторії виготовили емульсію, частки якої у кілька разів менші за еритроцити живої крови. Завдяки цьому вони проникають в такі частини враження тіла, куди звичайна кров дійти не може. Досліди показали, що „Перфторан" проходить навіть крізь склеротизовані стиснуті капіляри і доносить кисень у тканини, які гинуть від тромбів. Він проникає крізь судини опухлого мозку, подаючи кисень вмираючим клітинам.

У липні 1985 року, коли в клініках уже завершувалось випробування препарату, до міністерства охорони здоров'я СССР надійшов лист, який інформував, що „компетенті органи" мають матеріяли про неґативну дію „Перфторану" на організм. Тодішній міністер охорони здоров'я Буренков знав, що випробування „Перфторану" пройшло дуже успішно і лікарі вимагають негайного його випуску, оскільки хірурги переконалися в його чудодійних якостях. Хворі, що кілька діб були непритомні, після вводу „штучної крови" опритомнювали буквально через годину. Важкі ушкодження рук, ніг, пальців, котрим загрожувала ампутація, швидко виліковувалися після застосування „Перфторану".

Реаніматолог шпиталю в Афганістані В. В. Мороз розповів: „Наші пошматовані хлопці, які тижнями мали лежати непритомні, після вливання „Перфторану" оживали буквально на очах. Багато з них загинули б, якби ми не мали „штучної крови". Доктор наук Ніна Андріївна Онищенко з Інституту трансплантології і штучних органів зробила звіти клінічних досліджень за 1985 рік, з яких видно, що нирки приживалися одна за одною в людей, які десятки років були приковані до ліжка і приречені на повільне вмирання. „Перфторан" врятував їм життя. Із 47-ми пересаджених нирок прижилися 39. Це великий успіх. І вже зовсім фантастичним виявився факт, що нирка донора після опрацювання „штучною кров'ю" може жити поза організмом кілька днів. Досі це було нечувано, бо звичайна нирка гине протягом доби. У хворих з опухами мозку після лікування „Перфтораном" з'являлася ясна свідомість і різко поліпшувався стан іхнього здоров'я. Таких експериментів проведено сотні — в Київському інституті неврохірургії, у клініці Дніпропетровська, в кількох інститутах і шпиталях Москви.

„Ні одна країна в середині 80-их років не мала препарату „штучної крові' такої кляси", — пише А. Рискін в журналі „Огоньок".

Коли на Заході взяли на озброєння ідеї Бєлоярцева, то добилися блискучих успіхів.

Інакше все обернулося в Совєтському Союзі. Лист про те, що у „компетентних органів" є якісь підозрілі матеріяли, зробив свою чорну справу. В Пущіно направили комісію Мінздрава і в жовтні 1985 року Мінздрав видав наказ припинити випуск „Перфторану".

Закінчення буде.

Евген Стахів

НОВИЙ ПАСКВІЛЬ Е. ПРУСА

Едвард Прус, знаний читачам із двох попередніх українофобських публікацій, а саме „Владика Свєнтоюрскі" (1985) і „Герої з-под знаку тризуба — Коновалець, Бандера, Шухевич" (1985), видав 1988 року нову наповнену жовчю, 366-сторінкову брошуру п. н. „Атаманія УПА", накладом 20,000. — Джерела, на які покликається автор говорять самі за себе, а саме — каґебівську кухню брехні і фальшивих наклепів з ціллю порізнити поляків і жидів з українцями.

Джерела: польські архіви міністерства внутрішніх справ, як рівно ж акти з переслухань командирів УПА М. Онишкевича і І. Шпонтака-Залізняка; жидівські архіви у Львові; архіви Комісії історії вітчизняної війни в Україні — Київ, Центральний державний історичний архів (Київ - Львів).

Крім архівів, які, звичайно, є під контролею КҐБ автор послуговувався писанням таких борзописців, як Римаренко, Чередниченко, Евдокименко, Ярослав Галан, як рівно ж польськими і українськими еміграційними виданнями.

Книжка „Атаманія УПА"- це не історична праця, ані спомини, чи повість, це радше на коліні написаний пасквіль, в якому дати і факти є помішані, часто перекручені на вподобу автора, чи рівно ж автор сам зауважує, що він догадується, або мріє про неіснуюче, та сам признається на 10-ій сторінці „що книжка має характер полемічний... і є написана в популярний спосіб і тому багато публіцистики та брутальних, кривавих сцен", очевидно часто вигаданих.

Головною ціллю Едварда Пруса і його покровителів з КҐБ є унеможливлювати польсько-українського зближення, яке наступило після 1980 року, коли то появився ряд прихильних для українців польських публікацій, цілий ряд статтей і виступів активістів зі „Солідарности" та врешті спільна заява польських і українських церковних ієрархів у Римі — Кардиналів Ґлемпа і Любачівського. Українсько-польська співпраця не дають спокою також Москві. Отож, Прус майже на кожній сторінці пише, що ОУН-УПА не воювали, а різали поляків і жидів та вислугувалися німецькими шафистами.

Книжка Пруса має такі розділи: 1). Початок і уродини УПА; 2) творці націоналістичної конспірації; 3) диктатор атаманії; 4) доба „Чупринки"; 5) виховні ідеали і віра в тризуб; 6) про „Мужеський вік" УПА і про справжніх союзників польської самооборони; 7) союзники і помічники УПА; 8) „УПА мусить умерти, щоби воскреснути"; 9) Закерзоння; 10) післяслово.

Тому, що пасквіль цей написаний на коліні то багато є суперечностей, а саме на 17-ій сторінці подано, що після проголошення Самостійности 30-го червня 1940 року німці розстріляли 300 бандерівців, а далі сказано, що ОУН-УПА коляборували з ґестапом. В одному місці (32-га ст.) пише, що УПА мала 100,000 вояків, а в іншому, — що кілька тисяч. Раз пише, що УПА воювала проти німців, а в іншому, що воювали лише з поляками.

Найбільше неправди про події на Волині 1943 року. Прус закриває, що причиною спорадичних антипольських актів ОУН-УПА було це, що: 1) після переходу українських поліцаїв до УПА весною 1943 року, німці створили на Волині польську поліцію, яка помагала німцям громити українські села та відбирати селянам хліб, а навіть палити українські хати; 2) що деякі польські інтеліґенти, а навіть ксьондзи співпрацювали зі совєтською партизанкою Медведєва, Ковпака й інших (дивись спомини Д. Медведєва „Сільніє духом" і П. Вершигори — п. з. „Люди з чистою совістю"), та доносили про духи і діяльність ОУН-УПА. Рівно ж Прус замовчує, що антиукраїнський терор почала польська АК на Холмщині — ще 1942 року, та що совєтський розвідник Ніколай Кузнєцов спровокував німців знищити 200 українських інтеліґентів Волині, та хотів повторити ту саму провокацію у Львові. Кузнєцов застрілив у Рівному 1943 року двох німецьких високих чиновників з адміністрації Еріка Коха — ката України, а тікаючи викинув виказку українського Комітету, що спричинило покарання 200 українців. У Львові 1944 року Кузнєцов застрілив віцегубернатора Бауера. Спільниками Кузнєцова було двох поляків: Камінський та Люся Милашевська.

Поширючи неправду, буцім то ОУН-УПА воювали лише проти польського населення і проти жидів 1943-44 роках на Волині і Галичині, Прус дописав до того, що навіть в роках 1945-47 УПА під большевиками в Галичині і на Волині винищувала далі рештки польських колоністів. Прус теж твердить, що деякі українські священики закликали з амвони різати поляків і жидів (ст. 57). Тим часом історичним фактом є, що ОУН-УПА на Волині воювала на два фронти: проти німецьких карателів і їх вислужників та проти совєтських партизанів Медведєва, Ковпака, Фйодорова, Дяді Петі й інших, бо вони грабували українські села і вбивали нових селян. ОУН-УПА карали лише тих поляків, а не раз і українців, що вислуговувалися німцям і большевикам. Окремий розділ присвячений діяльності ОУН-УПА на Закерзонні, себто на території заселеною українцями, але прилученою після війни до Польщі.

Треба ствердити, що тут УПА воювала проти виселення українського населення із прадідних земель, проти поліції і УБ, проти яких виступала і боролася „Солідарність", після 1981 року УПА не воювала проти польського народу, але проти тих, які його гноблять, себто поліції і партію. На території УССР ОУН-УПА також боролась зі сталінськими вислужниками за свобідне життя на своїй батьківщині, за волю і самостійність.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ірена Стецура

Перед концертом О. Слободяника

Олександер Слободяник це такий відомий піяніст, що не потрібно про нього розписуватися, хіба тільки пригадати нам його з перед 20-ти років, коли після блискучого деб'юту в Америці, критики в Ню Йорку і Сан Франсіско заявили що ще від приїзду Святослава Ріхтера з СССР не було піяніста такої кляси.

На протязі наступних 10 років (до 1978 року) слідувало вісім тур по Америці з похвалами від критиків і публіки та зустрічами Олександра з українським громадянством.

Пригадую відкриття сезону Нюйоркської філгармонії — диригував Леонард Бернстін, а Слободяник виконував третій концерт Рахманінова. Вся публіка зірвалася з місць і попала в транс оплесків і викриків.

На жаль тривало 10 років щоб цей небувалий мистець повернувся до Америки, де минулої осени відбув 20-концертове турне. Критики таких престижевих газет як „Лос Анджелес Таймс", „Чикаґо Сан-Таймс", та „Чикаґо Трібюн" вирішили, що його гра за час відсутности ще більш удосконалилася, розписувалися про його віртуозність, порівнюючи його до Горовіца та Ріхтера, про його незрівняну передачу відчуття, про драматичну напругу і візію, яку може осягнути артист тільки найвищого рівня.

В неділю, 23-го квітня, о год. 3-ій по полудні О. Слободяник виступить з концертом в приміщеннях Українського Інституту Америки в Ню Йорку. В програмі „Картини" Мусоргського, Соната-Баляда Лятошинського, твори Шопена і Ліста. Любителі фортепіянової музики повинні приготовити себе на небувалий пир.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

В ІМ'Я ПРАВДИ

У „Свободі" ч. 54 з 23-го березня ц. р. поміщено інтерв'ю з головою і мистецькою референткою 64-го Відділу СУА, Христиною Навроцькою та Любою Артимишин, під заголовком „Щоб показати красу нашого одягу".

У цьому інтерв'ю Х. Навроцька і Л. Артимишин правильно підкреслили, що задум відтворити і пошити ряд історичних одягів українки вийшов від активної членки Управи 64-го Відділу Христини Воєвідки. Я зі свого боку хочу додати, що Х. Воєвідка відтворила більше ніж половину із усіх одягів, а їх під сучасну пору вже є 18. За її ініціятиву та тяжку працю їй належиться велика похвала.

Однак, дальше в інтерв'ю гості із 64-го Відділу допустилися значних неточностей і пропущень. Вони сказали, що до „оригінальних 10 одягів додано з роками, ще сім, а з приводу показів у 1000-річчя Християнства ще один — Володимира Великого". Але Х. Навроцька і Л. Артимишин не згадали хто цих сім костюмів відтворив і проєктував. Коли вони забули, то хочу їм пригадати, що сім костюмів відтворила саме я. Я звернулася за інформаціями до маляра Лещинського у Львові, який саме займався цією ділянкою, і він вислав мені малюнки одягів із поясненнями до кожного. Ці малюнки я маю це досі. Отже, в 1967 році всіх одягів вже було 17. Однак в інтерв'ю в „Свободі" Х. Навроцька і Л. Артимишин мого прізвища чомусь цілком не згадали. Я не реаґую на іхнє інтерв'ю, щоб похвалити себе, але щоб виправити неправдиві твердження в згаданому інтерв'ю".

На доказ, що має прізвище повинно було бути згадане членками з 64-го Відділу подаю кілька незаперечних фактів:

У 1966 році 64-ий Відділ СУА видав альбомик „Історичний одяг українки", в якому поміщено знімки першого випуску цих одягів, і в цьому альбомі точно зазначено, і я цитую: „Одяги відтворили Христина Воєвідка та Неоніля Тершаковець".

Дальше покликаюся на журнал СУА „Наше Життя" з 1967 року, де згадано, що „мистецька референтура (референт — Неоніля Тершаковець) виготовила сім нових строїв, яких тепер вже є 17".

Подаю ще один доказ. „Свобода" з 1968 року, інформуючи про Річні збори 64-го Відділу СУА в грудні того року, зазначує, що в тому році відбулося вісім виставок цих історичних одягів і згадує, що „за ці покази XV Конвенція СУА теж висловила Відділові признання. Референтуру провадила Неоніля Тершаковець".

Була я мистецькою референткою 64-го Відділу до березня 1969 року. Отже, наведені мною джерела незаперечно вказують, що сім одягів були відтворені за моєї референтури і, як Х. Навроцька і Л. Артимишин напевно добре знають, тільки чомусь „забули", що ці одяги відтворила саме я. Однак, одна з цих жінок, після появи інтерв'ю в „Свободі", особисто, — але неправильно — заявила мені, що, мовляв, цих сім костюмів додано, коли я вже не була мистецькою референткою. Як це можливо? Я ж була референткою до березня 1969 року, а вже в 1967 році „Наше Життя", а „Свобода" в 1968 році писали, що існує 17 історичних одягів, тобто сім більше ніж оригінальних 10.

Хочу ще раз підкреслити, що мій лист має на меті виправити неправильні твердження в ім'я правди.

Неоніля Тершаковець

Нюарк, Н. Дж.

М. Кузик

„З ЖУРБОЮ РАДІСТЬ ОБНЯЛАСЬ"

III

Заходить розмова про злочини Сталіна й Гітлера. Всі погоджуються, що обидва були криваві тирани й гідні осуду історії. „Тільки тут і собака зарита: в Нюрнберґу засуджено й повішено головних прибічників Гітлера, його партія була розв'язана і кожний член мусів проходити процес денацифікації. А тут ще спокійно доживає Каґанович, чи не найбільш кровавожадний помічник Сталіна, як також і решта його прибічників, а „мудра партія великого вчителя" ще далі вважає себе „авангардом народу" і вона мала б здійснювати перебудову? Де тут логіка?"

Говориться про демократизацію. В розмові один спритний партієць намагався переконати мене, що знесення горезвісного закону про вільний вибір батьками мови навчання для своїх дітей було б недемократичним кроком. Він, однак, уважає, що існує потреба „українізації", бо русифікація зайшла вже заглибоко.

Що в Києві рідко можна почути українську мову — це річ усім відома. Стрічаємося зі студенткою української філології Київського університету. Кажемо: „Ну, принайменше на вашому факультеті україністики студенти розмовляють українською мовою..." „Ні, не всі" відповідає.

„Якже це так?" — „А так. 'Городські' між собою розмовляють російською". — „Ну, то принайменше ті, що з сіл тримаються української мови?!" — „Якийсь час так, а потім і вони переходять на російську. Бо бачите, якщо ви в Києві говорите українською мовою, то ви або 'націоналіст' або 'жлоб' (некультурний, „селепко"). На те я їй сказав, що в нас на Заході інтеліґентні люди говорять українською мовою, а „жлоби" або російською, або суржиком.

Взагалі, русифікація — це стоголова гидра, виступає під різними формами. Деколи вона доходить до глупого абсурду, як ось напис у київському метро: „Станция Жовтневої Революции". Як уже русифікувати, то „Октябрской", а не „Жовтневой", а так ні пес, ні баран.

Сиджу біля кіоску з морозивом у Києві, недалеко від Володимирського Собору. Де мене підсів чоловік з морозивом і зав'язується розмова. Він приїхав з Москви з командировку. Як йому подобається Київ? — питаю. „В провнянні з Москвою — це мале місто, бо Москва має десь біля 8 мільйонів населення? Це 8 мільйонів, — каже — леґальних, а 100 процентів ще нелеґальних, бо всі пруть у столицю". — „А як київляни, чи добре говорять російською мовою?" — „Да, что вы, ужасно, они только портят нам язык". „Російські патріоти", — кажу я, — „повинні заборонити їм говорити по-російськи". — „Зто верно, нада б".

У Києві на прийнятті в знайомих. Стрічаємо члена Капелі Бандуристів, що недавно гастролював по Канаді. Він сказав, що оформлюються пляни гастролів по Америці. Завважую, що говорить майже російською мовою. Кажу: „Вчіться говорити українською мовою, бо в нас люди погано дивляться на тих, що говорять російською". — „Я того свідомий" — каже — на жаль, я жив поза Україною і тепер тільки вчуся. Але для вашого відома скажу, що наші 'хоронителі' дуже добре володіють українською мовою. Часом важніша є українська душа, як мова". До кінця вечора він намагався говорити українською мовою, хоч це було йому важкувато.

Під будинком Львівської Опери. Якраз кінчається їхній сезон, а через тиждень починаються гастрольні виступи Київського Театру Опери й Балету. В ґабльотках афіші з їхнього репертуару: Львівської Опери — українською мовою, а столиці України, Києва, — російською мовою.

У ресторані готелю „Дніпро" в Києві. Біля буфету стоїть гарний молодий офіціянт. Профіль у нього типово козацький, нагадує типа з якоїсь картини з козацькою тематикою. Кажу це моєму співрозмовникові. А він: „це дійсно так!". Після обіду підходжу до того молодця і кажу, що ми завважили, що в нього козацький профіль. Він вдоволено підсміхнувся й почав розказувати, що дійсно його предок бився по стороні Хмельницького під Жовтими Водами, взяв там польську бранку з нею потім одружився й завів рід, який поселився на Полтавщині і він саме є нащадок того роду. Батько його живе в Києві і є приятелем Юрія Косача, який до них заїжджає, коли перебуває в Києві. „Ну, а як з продовженням роду?" — питаю. Він одружений, у нього двоє дітей. А як з українською мовою? В нього мова дуже гарна. Старше ще трохи говорить по-українськи, але молодше вже ні, бо дружина говорить тільки російською мовою. Якже це так?! Переведеться козацький рід!" — Настоював все батько, щоб говорити по-українськи, та я вже поступивсь".

Робітник заводу в Західній Україні. „В нас, на заводі, завели виборну систему. Директором заводу, від кількох літ, був приїжджий росіянин. Під оглядом фаховим — дурак, поганий адміністратор, грубіян у поведінці, хабарник, за кілька літ вже добре нажився. Прийшли вибори і партія поставила його кандидатом на перевибір. Голосування було тайне. На 100 голосів він отримав тільки 14, отже перепав. Тоді поставили кандидатом його заступника. І хоч він не кращий і не мудріший за „русского", то його вибрали, бо принайменше він свій — українець.

Зайшла розмова про „братню допомогу" приїжджих росіян, які здебільша займають провідні місця в різних ділянках: „Ми могли б обійтися без цієї допомоги. Маємо вже тепер досить своїх спеціялістів. Це крім того є один зі засобів змішування населення, а в додатку, сюди наїздить менш вартісний елемент, низького профілю, бо всі вартісні росіяни пруть до Москви, чи до Ленінграду. А з України забирають наших найкращих спеціялістів до московського центру".

„Які шанси має перебудова?" — „Незеликі — відповідають. Нічого не зміниться, як не буде справедли-

(Закінчення на стор. 3)

„З журбою радість..."

Закінчення зі стор. 2.

во розв'язане національне питання. Народові треба дати якусь ідею, збудити щось, чим можна було б захопитись, чимось гордитись. Все, що 'совєтське' — скомпромітоване, для народу чуже, далеке. Треба щось свого рідного, щоб промовило до душі. А то народ погруз у привату й грубий матеріялізм. Без національної ідеї, а ще під проводом такої партії не можна й мріяти про якусь дійсну перебудову".

Відвідуємо будинок, де приміщується славний ансамбль ім. Верйовки. Оглядаємо бібліотеку і разом з тим кімнату. Завідуючий показує нам з гордістю золоту пластинку, якою музичне видавництво „Мелодія" наділила колектив (він єдиний, що досі отримав таке відзначення) за те, що досі розпродано 6 мільйонів пластинок хору Вірйовки, 4 мільйони за кордоном і — 2 в Совєтському Союзі. Однак на питання, скільки, крім цієї „золотої пластинки" зароблених грошей пішло на розбудову української культури, відповісти було їм важко.

Їдемо на концерт релігійної музики, що має відбутися в одній церкві комплексу Печерської Лаври. Ще залишається майже година до початку концерту й побачивши, що в сусідньому будинку є мистецька виставка Феодосія Гуменюка, заходимо. Досить скромна заля вщерть заповнена публікою, люди стоять в коридорі. Якраз кінчається публічне обговорення виставки. Голова зборів (хтось, здається, з Українського Фонду Культури) говорить про переломовий час, коли твори вже й поза Україною визнаного українського художника дочекались, щоб їх побачили й милувалися ними любителі мистецтва на його батьківщині. Це радісна подія й тому організатори рішили продовжити виставку ще на один тиждень. Промовець висловлює жаль і докір, що на це публічне обговорення не з'явився ні один представник від Спілки Художників України. Значить, Гуменюка ще далі вважають неконформістом, або Спілка Художників ще не почала перебудовуватись.

Душевною насолодою був концерт релігійної музики у виконанні камерного хору ім. Бориса Лятошинського. Переважали твори Бортнянського, Березовського, найбільше Веделя та новіших композиторів. Правда, старослов'янська мова тих творів передавалася з російською вимовою, але конференсьє заповідала всі пісні гарною українською мовою. Численна публіка з набожною увагою слухала це високомистецьке виконання й нагороджувала виконавців заслуженими оплесками.

Що в капіталістичному світі немає рівности і що є тут т.зв. ві-ай-пі („very important person"), то це річ нормальна. В соціялістичній системі всі повинні бути рівні, але й там є „ві-ай-пі": Вилітаємо з Києва до Відня. У почекальні перед посадкою стрічаємо двох молодих жидівських еміґрантів, які покидають Совєтський Союз. Вони завважили, що нашим літаком летить до Відня визначний футболіст Олег Блохін, який тепер є змагуном-тренером австрійського клюбу. Переходимо контролю і входимо до автобуса, який має завезти нас на летовище. Автобус уже заповнений і всі стоять. Всередині гарячо, а ми чекаємо й чекаємо. Аж врешті на місце біля шофера приводять „ві-ай-пі" Олега Блохіна і тоді ми щойно рушили з місця. Під'їхали до літака і знову довелося нам чекати довший час, заки не посаджено нашого славного пасажира. Ніби всі рівні, але дехто таки... рівніший.

Літак пролітає понад Правобережжям, понад Івано-Франківсько Карпатами і ми покидаємо Україну.

Більшість з цих подорожніх нотаток невеселі, але було й багато епізодів, що наповняють серце надією й радістю. Бо є багато познак національного пробудження, про які широко інформує наша преса. Є ще, однак, багато нерозораної ниви і плуґаторам треба побажати багато мужности й сил та треба давати їм всяку можливу допомогу.

ВІД БОМБОВОГО ВИБУХУ в грудні 1988 року над Шотляндією був знищений пасажирський літак американської повітряної лінії „Пен-Амерікан", в якому загинуло 259 осіб. Цими днями американські федеральні слідчі дійшли до майже остаточного заключення, що носієм бомби, котра спричинила катастрофу, був 21-літній американець ливанського походження й пасажир на тому ж літаку Халід Джаафар. Все ж таки більшість тих, що мають до діла з перевіркою цієї катастрофи говорять, що Халід Джаафар, був несвідомим, що в його підручному багажі знаходиться бомба.

Маємо на складі нову книжку

David R. Marples:

THE SOCIAL IMPACT OF THE CHERNOBYL DISASTER

в англійській мові

Видання Ст. Мартін Прес, Ню Йорк, 1988, друковано у Великій Британії, стор. 313. Тверда обкладинка, 35.00 дол., м'яка 15.00 дол.

Автор подає докладний огляд наслідків найбільшої світової нуклеарної катастрофи, використовуючи інформації із дослідів під час своєї поїздки до УССР в 1987 році.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% продажного податку.

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Пласт
Організація Української Молоді
Плем'я Перші Стежі
– влаштовує –

МАНДРІВНІ СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ
по УКРАЇНСЬКИХ та ТУРИСТИЧНИХ ЦЕНТРАХ ЮҐОСЛАВІЇ
від 7-го до 23-го серпня 1989 р.
під проводом **пл. сен. Наталки Соневицької**

МАРШРУТ включає: Принвор, Банялука, Козорець, Дяково, Девятина, Сараєво, Мостор, Меджиґоре, Гапліна, Сиґіт, Тробір, Шибеник, Задор, Озера Плітвіце, Липовляни, Загреб.

Кошт: 1600.00 дол. включає: перелет на Пан-Ам Ню Йорк–Загреб– Ню Йорк, всі нічліги, прохарчування 3 рази денно, переїзди приватним автобусом по цілому маршруті, квитки вступу й адміністрація.

Для молоді з Англії і Німеччини, що долучиться до нас 8-го серпня в Загребі подаємо ціну: 450.00 англ. фунтів і 1450.00 нім. марок.

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕНЬ **до 25-го травня 1989 р.**

Прогулька відкрита для пластунок і пластунів від 18-го року життя.

Запрошуємо українську молодь УСІХ МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Про ближчі інформації прошу писати або телефонувати:

SCOPE TRAVEL INC.
845 Sandford Avenue ■ Newark, N.J. 07106
Phone: 800-242-7267 or 201-371-4004

С. Гавриш...

(Закінчення зі стор. 1)

що запевнило йому чемпіонство цілости Союзу. Також відмітив організаційну працю секретарів: Христини Ф.,ги-Гербеги, яка придбала 16 нових членів, Петра Тарнавського (15), Йосифа Хому (10), а при тому згадав всіх інших, які придбали менше чим 10 членів.

В дальшому звітодавець згадав про поважний вклад праці відділових урядовців для відзначення ювілею 1000-ліття Хрищення України, Союзовий День присвячений виданням УНС. Звіт голова закінчив подякою всім членам Управи за гармонійну співпрацю.

Відтак звітував секретар Дмитро Федорійчук, який дав добре опрацьований звіт, що віддзеркалював працю Округи. Присутні довідалися скільки відбуто засідань Управи, ширших нарад всіх секретарів та нарад самої Екзекутиви Округи. Він також заторкнув і інші важливі справи, а головно згадав про відбутий Союзовий День 21-го сепрня, який був надзвичайно вдалим. Касир Округи П. Тарнавський дав вичерпний звіт про фінансову господарку Округи. В першу чергу згадав про виступ фолкльорної групи „Барвінок" з Бразилії. В зв'язку з цим виступом було багато праці, треба було не лише поробити заходи, щоби заля була заповнена, але також треба було зайнятися нічлігом для гостей. Виступ був одним із найбільш успішних, продано 1,466 квитків і передано гостям чистого зиску 13,663 дол. В дальшому касир інформував про адміністрацію власного дому Округи та Союзовий День, який дав зиск понад 1,500 дол.

За Контрольну комісію звітував ії голова мгр І. Скочиляс, який заявив, що звіти уступаючої Управи віддзеркалювали проведену ними протягом року поважну працю. Всі члени Управи працювали без винагороди, тому поставлено внесок на уділення абсолюторії з признанням, а головно касирові П. Тарнавському як адміністраторові Дому Округи.

По звітах були запити до членів Управи, а по відповідях голова Номінаційної комісії інж. І. Скіра подав листу запропонованих членів на вибір до Управи та Контрольної комісії на біжучий рік, а саме: д-р Б. Гнатюк — почесний голова, С. Гавриш — голова, інж. І. Скіра, Петро Щерба і Федір Петрик — заступники голови, Д. Федорійчук — секретар, П. Тарнавський — касир, Андрій Кушнір — імпрезовий референт, інж. Михайло Нич — референт зв'язків і Іван Книгницький — організаційний референт. Головний радний В. Пастушок входить з уряду до Екзекутиви. Членами ширшої Управи були обрані: д-р Іван Скальчук, мґр Володимир Яців, д-р Іван Куйдич, Микола Пришляк, проф. Володимир Винницький, інж. Віталій Трипупенко, **Люба Шеремета**, Оксана Горацька, Катерина Панчишин, Стефан Шилкевич, **Теодор Дуда**, Маріян **Коженьовський**, Іван Васюрко, **Яким Козел**, інж. Володимир **Горбовий**, Іван **Бойчук, Бруно Данківський** Йосиф **Хома**, Михайло Луців, **Юрій Данилів**, Юрій **Будерацький** і Роман Клос. **Контрольну комісію очолив мгр І. Скочиляс**, а членами обрано **Василя** Євтушенка, інж. Богдана Одежинського, **Михайла** Мартиненка і **Миколу** Бачару.

Після виборів голова Президії **попросив** до слова **головного касира УНСоюзу У.Дячук, яка вже** на вступі **висловила гратуляції Управі Округи за 25-ий** чемпіонат, **передала** голові почесну плякету для Округи, а касирові **чек на 117** дол., як **бонус**. При тому висловила **подяку секретарям** за придбаних членів, а головно гратулювала головному радному **В. Пастушкові**, як чемпіонові **Америки** й Канади. **Вона** також зложила **подяку від Крайового** Комітету **1000-річчя** Християнства **в Україні, всім** які своєю **працею** причинилися до **успішних святкувань**.

Говорячи про загальні справи Союзу, тим разом **У.Дячук вручила** всім присутнім **писемний** звіт, який **був допоміжним** у її доповіді. **Доповідь** обіймала організаційний **фінансовий** стан Союзу, Корпорацію **Дому, братську** діяльність, дотації Союзу тощо. **Вона** також речево згадала про **нові кляси забезпечення та** знижені ціни забезпечення інших кляс. **Цікаву й речеву** доповідь **У.Дячук закінчила** апелем, **щоб посилити організаційну працю з нагоди** 95-літнього **ювілею „Батька-Союзу"**.

Після **доповіді коротко** промовляв **головний радний** В.Пастушок, **привітав** присутніх **урядовців, а при** тому запевнив, **що й цього року доложить всіх зусиль**, щоби стати **чемпіоном** ювілейного і **передконвенційного** року. **Опісля були запити** до У. **Дячук від д-ра** В.Шеремети, **мгр В. Яціва**, інж. Б **Одежинського, А.Кушніра**, інж. І. **Скіри, Д.Федорійчука**, інж. **М.Нича**, **М.Пришляка, Ю.Данилова** і П. Тарнавського.

Після **вичерпних відповідей** У. Дячук, **д-р Б. Гнатюк побажав всім присутнім** успіхів **у праці і запросив переобраного голову Округи** С.Гавриша **до слова. Він в** імени **новообраної Управи висловив подяку за довір'я**, з відтак **подав плян праці на** біжучий **рік. Першим завданням** є **придбання 200** нових **членів, відтак відбуття в неділю, 20-го серпня**, традиційного **Дня УНСоюзу та влаштування в жовтні** бенкету **для відзначення 95-**річчя **УНСоюзу і 50-річчя** Округи.

Подякою всім за участь в нарадах **і запрошенням до** перекуски-гостини, **яку приготовила Анна Тарнавська, закінчено наради.**

АФЕРА ЗУМИСНИХ ВБИВСТВ медсестрами і їхніми помічницями пацієнтів у шпиталі в Австрії далі обговорюється на сторінках світової преси. Покищо відомо про вбивство, при помочі застриків великої дози інсуліни й інших середників, 49 осіб, переважно старших 70-80-літніх людей. Одна з таких вбивць, помічниця мед-сестри заявила поліції, „що усі пацієнти, які йшли мені на нерви пішли на тамтой світ до Господа Бога". Посадник Відня Гельмут Зільк назвав медичних помічниць „ангелами смерти" і додав, що їхня поведінка нагадала нам часи нацистських медичних експериментів над багатьма тисячами в'язнів в таборах смерти. Жертв вбивства може бути більше, кажуть поінформовані особи. Деякі кореспонденти подають, що коло 300 осіб могли загинути у шпиталі при „допомозі" медсестер.

У СТОЛИЦІ БЕЛЬҐІЇ, Брюсселі, відбулася масова демонстрація противників модернізації армії Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), зокрема введення знову ракет близького засягу у противагу до таких же ракет совєтського типу, які розташовані у Східній Німеччині, Чехо-Словаччині і в Польщі. Демонстрація відбулася з нагоди 40-річчя НАТО і нарад міністрів оборони цього Союзу. Уряд Бельґії підтримав недавно становище західньонімецьких лівих партій і партії „зелених", які протестували проти згаданих ракет з нуклеарними головками. ЗСА і Великобританія підтримують ідею модернізації, беручи до уваги, що ці дві держави відповідають у великій мірі за оборону західньої гемісфери.

КОЛИШНІЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ закладник в Ливані, виступив на пресовій конференції і засудив британську бездіяльність, уряд в першу чергу, що він не дбав про своїх громадян закладників в руках ливанських мусулманів і навіть не зумів вирвати з рук терористів відомих у міжнародному світі журналістів та політиків. Француз Жан-Поль Кавфман назвав тільки прізвище британського журналіста Джана МекКарті, з яким він кілька разів зустрічався.

КІЛЬКА ТИСЯЧ КИТАЙСЬКИХ студентів влаштували велику демонстрацію в Пекіні з вимогою проголосити демократичну систему в Китайській Народній Республіці. Вони несли численні транспаранти із закликами до уряду про приспішення процесу демократизації, співали революційні пісні, а численні промовці домагалися резиґнації тих партійних і урядових функціонерів, які не можуть пристосуватись до демократичної системи і мріють про привернення диктатури, яку практикував на протязі багатьох років диктатор Мао Зедонг.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ мешканці стейту Іллиной мали змогу виграти найбільшу одноразову льотерійну нагороду 69 міл. дол. Виявляється, що були чотири окремі квитки, що мали всі числа потрібні для виграшу. Згідно зі заявою директора стейтової льотерії Шерон Шарп, щасливі будуть мусіти вдоволитися сумою 17.25 міл. дол. кожний. Два щасливі квитки були продані в околиці Чикаго, один в [illegible] а один в Південному Іллиной.

Щотижнева...

(Закінчення зі стор. 1)

лива загроза виключення зависла над студентами: Демчуком, Терехом, Захаровим, Ліщинським, Скунським, Юрченком, Поповим, Домарацьким та іншими.

• 20-го березня у Дніпропетровську утворилася ініціятивна група за створення осередку Народного Руху України. В ініціятивну групу увійшли: Омельченко, Земляний, Недошитий, Гриць та інші.

• Стало відомо, що під час брутального розгону мітинґу і демонстрації у Львові 12-го березня міліція затримала понад 300 осіб, з яких 118 притягнено до адміністративної відповідальности.

• 21-го березня у Львові відбулися збори. Заступник голови місцевого осередку Товариства Української Мови Орест Лешневський, при підтримці присутніх у залі людей, поставив питання про необхідність переведення документації підприємств на українську мову. Представники адміністрації, директор Заходило, інспектор відділу кадрів Богославський та інші, виступили проти цього і не знайшовши підтримки у робітників демонстративно покинули залю.

• Засудивши 15-го березня голову Львівської філії УГС Богдана Гориня і члена УГС Івана Макара на 15 діб арешту, львівська влада цілий тиждень на протязі вісьмох діб незаконно приховувала від рідних та друзів місце, де вони відбувають покарання. Міліційні начальники різних ранґ, наприклад, начальник Ленінського РВВС підполковник Талалай, начальник міського РВВС Шабаїв, його заступник Вербицький, начальник спецрозподільника на Сінній 3 та інші цинічно обманювали людей, які турбувалися долею Гориня та Макара, заявляючи їм, що не знають де арештовані. Відповідь була єдина: „По місцю призначення". У зв'язку з цим в прокуратуру УССР, а також в прокуратуру Львівської области, багато людей послали телеграми протесту, а 21-го, 22-го і 23-го березня Львівська філія УГС організувала під обласною прокуратурою пікети. Члени УГС Богдан Грицай, Ярослав Краєвський, Володимир Яворський, Ігор Воргарбар та Іван Максимишин в ті дні щовечора по двоє виходили з плякатами, на яких було написано „Прокуратура і міліція, де ви поділи Богдана Гориня і Івана Макара?" та „Протестую проти засудження на 15 діб Богдана Гориня і Івана Макара". Врешті 22-го березня влада зволила повідомити де перебувають засуджені. Членові УГС Іванові Жуленчукові, який прийшов в управління внутрішніх справ Львова на вулиці Миру 1, сказали, що Б. Горинь знаходиться в Пустомитах в райцентрі, коло 10 кілометрів від Львова, а Макар в Золочеві в райцентрі, коло 80 кілометрів від Львова, де умови особливо важкі. Є дані, що в коридорі Ленінського райсуду під час судилища над Б. Горинем, міліціонери Залізничного РВВС били І. Макара, копаючи його ногами. В результаті цього він отримав серйозну травму в нижній частині хребта. Однак начальники Ленінського і Залізничного райвідділів міліції на телефонічний запит члена Виконкому УГС Вячеслава Чорновола категорично заперечували про побиття І. Макара. Наскільки правдиві їх слова стане відомо через кілька днів.

• 22-го березня в Чернівцях відбулася зустріч Комітету Жінок-Матерів з представниками місцевої влади, яка тривала від 7-ої години вечора аж до півночі. На цій зустрічі комітет поставив вимогу запросити до Чернівців закордонних спеціялістів, щоб вони зайнялися розслідуванням причин отруєння дітей невідомими хемічними речовинами. Проте конкретної відповіді так і не отримали.

• 22-го березня в Одеському Політехнічному Інституті відбулося зібрання Асоціяції Українського Народу „Вільна Хвиля" з представниками громадськости. Не зважаючи на те, що секретар парткому факультету автоматики і обчислювальної техніки Віктор Шестопалов постійно зривав повідомлення про зібрання, люди всеодно зійшлися. На зібранні виступив з наклепами на асоціяцію „Вільна Хвиля" секретар Комітету Комсомолу Валерій [illegible] слухачі розцінили [illegible] сторікування [illegible] цію і змусили [illegible] ни. Голова асоціяції Костянтин Колошнер у своєму виступі пояснив, що „Вільна Хвиля" прагне відродження української національну культуру і всі звинувачення Кадича проти асоціяції є безглузді. Після того він повідомив, що зібрав людей для того, щоб обговорити проект програми Народного Руху України, зібрати підписи на його підтримку. Частина студентів, присланих на зібрання парткомом, стали шуміти, намагаючись зірвати обговорення. Але це їм не вдалося. Серед інших виступаючих доцент катедри філософії Машок виступив з підтримкою проекту програми руху. Він заявив, що створення Народного Руху України абсолютно необхідне і спростував безпідставні звинувачення на адресу проекту. Врешті була прийнята резолюція звернутися до парткому інституту з проханням організувати загальні збори, на яких можна було б обговорити проєкт програми руху і після того вирішити підтримувати чи не підтримувати його. Під кінець зібрання К. Колошнер зачитав всім присутнім текст проекту програми Народного Руху України.

• 23-го березня у Львові в локомотивному депо Львів Захід відбулися збори, на яких серед інших питань обговорювалося ставлення до проекту програми Народного Руху України. Секретар парторганізації Киселиця згідно із вказівкою обкому виступив проти проекту програми руху і запропонував осудити його. Проте робітники не підтримали цієї пропозиції, визнавши слушним ствердження члена УГС Володимира Яворського, який у своєму виступі закликав від кидати обговорення проекту програми доки люди докладно не ознайомляться з його змістом.

• 27-го березня Виконавчий Комітет УГС і Український Комітет Захисту Політв'язнів звернулися з відозвою до членів та симпатиків УГС і до всіх громадян України, закликаючи збирати дані про репресивні заходи партійно-бюрократичного апарату проти демократичних сил у 1988 році і на початку 1989 років. Ідеться про незаконні профілактичні затримання і арешти, розгони мітинґів і демонстрацій, адміністративні покарання їх учасників за сфабрикованими рапортами та інші судові та позасудові переслідування за переконання. Мета збору інформації: створення протягом кількох найближчих тижнів Білої книги перебудовних репресій в Україні, яка буде надіслана урядам 35-их країн, що підписали [illegible].

(УЦІС)

Тривалий пам'ятник

Св. п. Іван Башуцький

Зібрані в середині травня минулого року в Сан Дієґо друзі померлого тут Івана Башуцького згадували його заслуженим добрим словом та поділилися спогадами з різних періодів його нелегкого життєвого шляху.

З уривків цих спогадів творився шанобливий образ самовідданого сина землі української, який від ранніх літ зв'язав власну долю з вимогами Батьківщини. Народжений 25-го серпня 1910 року біля Чорткова, він юнаком включився у протиокупаційне підпілля, став в ряди кооперативного руху, що створює міцне підґрунтя в економічному самовияві українців Галичини.

У перші місяці війни між загарбниками України він пробивається з групою молодих патріотів на вимріяну „Велику Україну". Щасливо уникнувши німецької шибениці, він повернувся у рідні сторони, підтримує протинімецький спротив і уникає чергового „визволення" мандрівкою на Захід.

В числі нової української еміґрації до ЗСА він поселюється в місті Лорейн, що біля Клівленду в штаті Огайо. Протягом довгих років він працював на фабриці сталі та мірою власних сил підтримує життя і почини місцевої громади. Особливо значним був його особистий вклад у будові Народного Дому та в щедрій підтримці зусиль розбудови центру українознавчих ділянок при Гарвардському Університеті.

Після смерті своєї вірної дружини Іван Башуцький у кінці 70-их років переїхав до міста Сан Дієґо, де незабаром став до безвинагородної допомоги в місцевій „Українській Хаті". Важкі пережиття не проминули безслідно на здоров'ї цієї самотньої і доброї людини, останні роки якої вимагали періодичної лікарської допомоги та підтримки місцевих приятелів-українців.

14-го травня минулого року перестало битися його щироукраїнське серце.

У похоронних відправах, які довершив парох української католицької церкви о. Андрій Микита в Сан Дієґо взяли участь прибулі з різних сторін країни його приятелі. У недавному повідомленні із звіту адвоката виявляється, що свій життєвий дорібок, 70 тисяч долярів, покійний призначив для потреб української науки в Гарварді.

Як протягом життя, так і після відходу у Вічність він залишив тривалий слід і добру пам'ять про себе.

О. Захарів

В пам'ять нашого Дорогого Приятеля
св. п. д-ра Володимира Мартинця
складаємо 100 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку.
Д-р Роман і мґр Ольга МОРОЗИ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї Дорогої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.
Євгенії Бурий-Липківської

яка упокоїлась в Бозі 2-го травня 1988 року
буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

2-го травня 1989 року о год. 8-ій рано в церкві св. Анни в Youngstown, Ohio

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.
Спи наша Найдорожча спокійним сном.
Муж — СТЕФАН з доньками, зятем та внуком

Управа Станиці Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА у Дітройті, Миш.

повідомляє усіх Побратимів і Українську Громаду, що дня 11-го квітня 1989 р. після довгої і важкої недуги відійшов у Вічність на 67-му році життя

сл. п.
Микола Стринадюк

колишній член 1-ої Української Дивізії, учасник бою під Бродами, довголітній активний член Станиці Братства, щирий український патріот.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 13-го квітня 1989 р. з церкви Непорочного Зачаття ПДМ на цвинтар Мт. Олівет.

•

Дружині і Родині Покійного члени Станиці складають щирі співчуття.

Бл. п. інж.
ПЕТРО БАЛАГУТРАК

хорунжий 1-ої Української Дивізії УНА
упокоївся в Бозі 4-го квітня 1989 р. на 76-му році життя.
ПОХОРОН відбувся 6-го квітня 1989 р. з церкви св. Тройці в Норт Роялтон, Огайо.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — СТЕФАНІЮ
доньки —
ХРИСТИНУ РАКОВСЬКУ з мужем РОМАНОМ
МАРТУ
синів —
МИХАЙЛА з дружиною ЛІДОЮ
БОГДАНА з дружиною ВІКТОРІЄЮ
внуків —
КАТРУСЮ, ЛЮБКА і ДАНИЛКА РАКОВСЬКИХ
ТАРАСА та МАРІЙКУ БАЛАГУТРАК
ближчу та дальшу Родину в Україні та Канаді

CONCEPT & DESIGN PRODUCTIONS, INC.

formerly Concept & Design,
is now located at 530 Main Street, Fort Lee, N.J. 07024
offering full design services for
residential and commercial applications.

201-592-8253

ROBERT LATINA
President, Design Specialist

ALEXANDRA SAWCZUK
Vice President

New book in stock! Beautiful Album!

A MILLENNIUM OF CHRISTIAN CULTURE IN UKRAINE

IN ENGLISH LANGUAGE

Edited by Andrew Sorokowski, Rostyslav Hluvko and Daria Darewych.

Published by the Ukrainian Millennium Committee in Great Britain, London, 1988, printed by Ukrainian Publishers, 197 pp. Big album format, luxurious paper, many colorful illustrations. Price $42.00. Available in Svoboda Book Store.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
New Jersey residents add 6% sales tax

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
у щоденнику „Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	$10.00
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч (1 інч x 8 шпальт)	$10.00

Якщо до оголошення включається знімку — коштуватиме додатково

Фоторепродукція на одну шпальту	$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти	$10.00
Фоторепродукція на три шпальти	$12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	$10.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	$20.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСИДРИ

Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціяльне прохання

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐ „Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

На зміну адреси проситься ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

Англійське видання

ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

за редакцією ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА,

діючий редактор: ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК

1-ий і 2-ий з циклів п'ятьох томів, які мають вийти до 1992 р.

A-F — 119.50 дол. — 968 стор.
G-K — 125.00 дол. — 737 стор.

Альфабетична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, комплетне зревідоване і доповнене видання „Енциклопедії Українознавства, вповні ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний покажчик життя і культури українців в Україні і діяспорі.

Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.

Набувати можна у книгарні Свободи:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться висилати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

40 літ на хвилях етеру

У житті людини буває чимало всіляких дат і відзначень, які пригадують нам, що час не стоїть на місці, а сама вона постійно росте і розвиває свої здібності, знання та вміння; та на кінець дають (до деякої міри) відповідь, чи досягла вона омріяної цілі, чи ні.

День 9-го грудня 1988 року став саме такою датою для п-ва Люсі і д-ра Степана Самбірських, які саме цього дня вступили на поріг свого 40-річчя, відколи перейняли вони в Чикаго українську програму. З немалим зворушенням розповідали вони мені про свої перші кроки „нових емігрантів" на чужому грунті та перші контакти з нашою чикагською українською громадою. До Чикаго прибули вони з Австралії 5-го квітня 1949 року. Там д-р С. Самбірський був асистентом на слов'янському відділі університету в Граці. Першою його позицією в українській громаді Чикаго було головство в товаристві „Самопоміч". До цього

Д-р Степан і Люся Самбірські та Павло Пошиваник під час пересилання програми ОДУМ-у.

міста прибувало чим раз більше нових поселенців. Треба було інформувати новоприбулих про мешкання, працю та інші необхідні потреби і тим допомагати їм у поборюванні труднощів. В той час українську радіопрограму для давніх еміґрантів проводив Іван Музика, і передавалася вона щосуботи від 3-ої до 4-ої год. по полудні. На тій передачі д-р Самбірський виступав кожноразово по 10 хвилин, подаючи інформації для новоприбулих. Крім передач Музики, була тоді ще одна радіопрограма, яку провадив український священик, який радо передав свою програму д-рові Самбірському. З самого початку д-р Самбірський провадив її разом з Ромою Турянською, аж до часу, коли радіоспікеркою стала його дружина пані Люся. Обіймаючи програму радіомовлень, вже від початку д-р Самбірський став на становищі всегромадських і всеукраїнських інтересів. Тому включив до неї 10-хвилинні передачі окремих товариств і організацій. І так на протязі 35 літ відбуваються тут пересилання Союзу Українок Америки, також від довгого часу пересилання Білоруської громади, Об'єднання Української Молоді (ОДУМ) та принагідні виступи гостей з цікавими репортажами. Також від початку подають вони вісті зі світу і власні коментарі та міжнародний огляд і новини з України, як зв'язок з боротьбою українського народу за свою державність. Проголошують різні запрошення від товариств і організацій на їхні імпрези. Накінець... гуморески і жарти.

Українська пісня і музика відіграють надзвичайно важливу функцію на радіомовленнях п-ва Самбірських. Завдяки такій багатій і різноманітній програмі їхня година радіомовлення втішається великою популярністю міста Чикаго і околиць. Закохана в українську пісню Люся Самбірська стала фахівцем підбору пісень залежно від тематики даної програми, а також напряму радіової передачі, бо окремі її частини часто охоплюють релігійні свята, національні відзначення та присвяти українським поетам, письменникам, композиторам і мистцям та людям науки. За час своїх радіовисилань збагатила вона свою колекцію платівок до понад 1,200.

Тому що д-р Самбірський дуже часто був перевантажений своєю професійною працею, викладаючи мови в університеті Луїс на полудні Чикаго, програмою всеціло зайнялася його дружина п. Люся. Очевидно, що все ж таки д-р Самбірський допомагав їй при кожній нагоді. Колись не раз і не два провадили вони свої радіомовлення тричі на тиждень, пізніше двічі, а від довшого часу тільки раз — у неділі (від 7-ої до 8-ої вечора).

Свого часу була це в них програма для дітей і молоді, яка передавалася цілими роками, а редагував її проф. Роман Завадович. І якраз завдяки йому Люся Самбірська розпочала свою працю на хвилях етеру. А сталось це так: одного разу, коли вона читала дітям казочки, почув її милий голос і заінтригований спитав: „Хто це так чудово оповідає?". Це було велике признання і найкраща похвала, бо з того часу п. Люся почала залюбки читати і оповідати дітям казки та приготовляти для них чудові програми. А відтак, з часом перейняла і всю радіопрограму, а д-р Самбірський ще роками викладав історію Совєтського Союзу, починаючи від 1917 року дотепер. Також часто містив свої дописи в журналах і часописах і виступав з доповідями для ширшого громадянства. У своїй науковій праці тісно співпрацював з д-ром Церкевичем при виданні „Правописного словника", „Короткого словника синонімів української мови" і „Англо-українського економічного словника", який знаходиться ще в рукопису.

Повертаючись до радіомовлень п-ва Самбірських, слід ще раз чітко ствердити, що за цілих 39 років на хвилях етеру ні разу вони не відступили від своїх всеукраїнських позицій, і за це належиться їм виїмкове признання. І таке саме признання та моральну підтримку відчувають вони серед співгромадян „Українського села" у Чикаго. 13-го грудня м.р. Товариство емеритів при парафії свв. Володимира і Ольги під головуванням Анни Білинської зробили д-рові Самбірському милу несподіванку, вітаючи свого колишнього голову із 40-річчям радіовисилань, та вручили йому 40 дол. як заплату — за кожний рік по доляру. Опікун товариства о. митрат Маріян Бутринський сказав гарне і змістовне слово, бажаючи ще дальших плідних літ праці для української громади і її добра. Також говорили й інші члени гуртка. Закінчили відспіванням многоліття. Окрім того, у вівторок вечорі на парафіяльній програмі „Недільні дзвони" о. митрат привітав п-во Самбірських з їхнім 40-літтям і висловив щедрі побажання дальшої успішної праці, заохочуючи далі вести корисне діло. Особливе побажання прислав п-ву Самбірським о. Андрій Шагала, керівник радіопрограм катедри св. Миколая: „Сорок довгих років вашої жертвенної і трудолюбивої посвяти для рідного слова, певне залишили свій тривалий слід, що його найкраще оцінюють ті, що кожної неділі спішать до своїх радіоприймачів, щоб почути рідне слово, рідну пісню". Дякуючи п-ву Самбірським і бажаючи дальшого Божого благословення, о. Шагала відмітив, що з новим 1989 роком катедральна радіопрограма також увійде у своє 40-річчя на хвилях етеру. Ось як у Чикаго, одне 40-річчя здоганяє друге. З великим сантиментом вітала п-во Самбірських Марійка Чичула, яка завдяки їхній заохоті сама стала радіоспікеркою і має свої радіовисилання.

Мені приємно в імені п-ва Самбірських скласти їхню щиру подяку всім тим, які так щедро вітають їх із 40-літтям...

Олександра Мудра

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Н. Дж. „Амерікенс" СК — 0:2

Цими змаганнями, що відбулися в неділю, 2-го квітня ц.р., на виїзді в місті Фріголд, „Ч. Січ" розпочала другу половину футбольного сезону. Треба відмітити, що на цю зустріч наша дружина приїхала в значно ослабленому складі, з якого вибули до чужих професійних дружин Андрій Бакун і Ігор Чижович. Не зважаючи на цю обставину, наші футболісти були в цій грі рівнорядними партнерами лідерів І-ої дивізії, якими нині є „Амерікенс". Господарі виграли 2:0, але обидва голі здобули в контроверсійних обставинах: в першій половині на 42-ій хвилині напасник „Амерікенс" не тільки здобув ґоля з позиції „офсайду", але й допоміг собі спрямувати м'яч рукою. У другій половині в кінцевій фазі зустрічі, знову з позиції „офсайду", господарі встановили вислід змагань 2:0. Невторопним виявився суддя, який оригінально мав виконувати обов'язок лінійного, але тому що не прибули головний суддя і другий лінійний, він сам провадив грою, яку зовсім шартачив.

УСВТ „Ч. Січ" — Роверс" СК — 1:0

Щось не в порядку з проводом суддівської Колеґії у стейті Ню Джерзі. Як вже згадано вище, на попередні змагання прибув тільки єдиний лінійний „суддя". На цю зустріч, що відбулася в неділю, 9-го квітня ц.р., з'явилося п'ять футбольних суддів, які були змушені відбути між собою „змагання" за право суддювати у звітовій зустрічі.

Після встановлення суддівської „трійки" відбулися ці футбольні змагання, які цим разом пройшли на нижчому рівні, головно в першій половині. До перерви вислід залишився 0:0. Після перерви „Січовики" дещо піднесли рівень гри, завдяки якому і здобули свого переможнього ґоля. У складі „Ч. Січі" виступало кілька нових футболістів, один з яких Д. Наполі з подачі Горія здобув цього єдиного ґоля змагань.

На особливе відзначення заслуговує той факт, що в складі „Ч. Січі" виступає 10 футболістів українського походження. Треба сподіватися, що тренер дружини Євген Чижович та його асистент Маріян Хамуляк попрацюють, щоб з цього нового допливу змагунів вийшла надійна й боєздатна футбольна дружина.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Т. Науменко, В. Науменко, Ромійо, Дворський, Куцина, Брієнза, Іден, Дж. Наполі, Д. Наполі, Рауш, Мостровський, Тадрик, Сергіїв, Твардовський, Борук.

Вісті УСО „Тризуб" Філядельфія

Філядельфія, Па. (М. Б-й). — Продовжуються ігри футбольних дружин „Тризуба" в другій половині сезону. Чергові змагання на власній площі в Горшем відбудуться 23-го і 30-го квітня ц.р. Ігри І-ої дружини проходять в год. 2:30 по полудні, резерви в 12:30. У проводі футбольної ланки працюють: С. Іськів — провідник І-ої дружини, Ю. Дорошенко — тренером. Ланковим є М. Юрчак. Провідником юньйорів є І. Німчук, тренером С. Кундаревич. Починаючи від 7-го квітня ц.р., кожної п'ятниці від год. 6:30 до 8:30 вечером відбуватимуться тренінґи та ігри тенісу на кортах „Тризубівки". Зацікавлених просимо зголошуватися до інж. Романа Федика (тел.: 215-379-5478). В цьому сезоні Р. Федик є ланковим тенісу. Ю. Савчак виконуватиме обов'язки директора тенісових турнірів.

УСО „Тризуб" — „Ерцґебірґе" СК — 1:1

У чергових змаганнях за чемпіонат „Мейджор Дивізії" Пенсильванійської Ліґи, що відбулися в неділю, 9-го квітня ц.р., на площі суперників наша дружина здобула одну точку. В цій зустрічі футболісти „Тризуба" виявилися рівнорядними партнерами німців і ремісовий вислід треба уважати за справедливий. До перерви, не зважаючи на можливості відкрити конто ґолів, що їх мали в 25, 40 і 42 хвилинах Санторо і Клос та кілька нагод „Ерцґебірґе", — вислід залишився 0:0.

Після перерви, не зважаючи на важке і мокре грище, гра проходила у швидкому темпі, яке накинули господарі. В 60-ій хвилині з гарної подачі Ніколая, Санторо ефективно здобув ведення 1:0. В 70-ій хвилині заіснувало непорозуміння між оборонцем і воротарем „Тризуба", яке зручно використав напасник німців, заволодів м'ячем і блискавично післав його в сітку воріт „Тризуба" — 1:1. Кілька хвилин пізніше Санторо з'явився з м'ячем під воротами господарів, де його грубо звалив з ніг оборонець німців, одначе суддя зареагував, і таким чином ця зустріч закінчилася ремісовим вислідом.

Я.К.

УСК Ню Йорк — Мангатен „Кікерс" 0:4

В неділю, 9-го квітня ц.р., І-ша дружина УСК-у відбула чергову зустріч за першенство ІІІ-ої дивізії Космополітальної ліґи Ню Йорку, яку цим разом програла мінімальним вислідом 0:1. Звітові змагання пройшли у швидкому темпі, в яких обидва напади створили по декілька критичних ситуацій під воротами суперників, але завдяки енерґійній грі оборонців і особливо воротарів, бажані ґолі не вийшли.

Все таки „Кікерси" зуміли здобути ґоля після перерви, яким і перерішили долю цих змагань і разом з тим у показнику табелі ігор перегнали нашу дружину на одну щаблю вище, зайнявши в ній третє місце.

ІІ-га дружина УСК-у відбула змагання з резервою „Кікерс" за чемпіонат ІІІ-ої дивізії групи „Червоні", які закінчила безциферним ремісом 0:0. В показнику табелі „Кікерс" займає друге місце, наша дружина опинилася на п'ятому.

Футбольний сезон для обидвох дружин продовжується.

С.К.

Успіхи українських тенісисток

На початку березня ц.р. в СССР відбувся зимовий тенісовий чемпіонат, в якому пописалися українські тенісистки. Згідно з вислідами, лаври чемпіонки здобула Олена Брюховець з Одеси, яка у фіналі перемогла Наталку Медвєдеву з Києва — 6:4, 6:2. Бронзову нагороду здобула відома теж у ЗСА українська тенісистка зі Львова Лариса Савченко. У подвійних змаганнях перемогли Савченко-Звєрєва, які у півфіналі елімінували Брюховець-Медвєдеву — 7:5, 6:2, а у фіналі на початку програли 6:7, пізніше вели з москвичками Манюковою і Погорєловою до часу, коли Манюкова, зазнавши контузії, зійшла з корту. Провід турніру рішив вручити нагороди Савченко-Звєревій.

В чемпіонаті України в закритому приміщенні, що пройшов в Ужгороді в місцевому тенісовому палаці в жіночій групі звання чемпіонки здобула Т. Шаповал, членка тенісового клюбу у Львові „Дністер". Вона теж вийшла першою разом з В. Красивською, членкою цього ж клюбу в подвійних іграх. Тренерами цих тенісисток є Б. Дюкін, В. Вереница і подружжя Л. і З. Домбровські. В групі чоловіків чемпіоном України став Степан Сербайло з Ужгороду, який у фіналі переміг Т. Бейка з Києва — 6:2, 7:6. В подвійних змаганнях чемпіонат України здобули Д. Пономар з Харкова і Костін, які у фіналі перемогли Сербайла і Рибалку — 6:7, 7:6, 7:6.

Подав (от)

У поклоні Тарасові Шевченкові

Заходами Відділу УККА в Озон Парку, Й. Н., влаштовано академію у 175-ту річницю народження Тараса Шевченка, яка відбулася 12-го березня ц. р. після Служби Божої, в залі Церкви Покрова Божої Матері. Парох церкви о. крилошанин виголосив зворушливу проповідь на Службі Божій, присвячену Тарасові Шевченкові, і сказав, чому українці кожного року в березні відзначають річницю народження Великого Кобзаря. Голова Відділу УККА Іван Безубяк відкрив академію привітом о. пароха і присутніх на залі та коротко з'ясував причини, які зобов'язують український нарід і нашу спільноту у діяспорі складати поклін Тарасові Шевченкові. Відтак почалася програма концерту, яку започаткував церковний хор під диригентурою проф. Тиміша Білостоцького, з фортепіяновим супроводом проф. Тараса Левицького. Хор відспівав „Заповіт" та „Думи мої". Учні школи українознавства Михась і Андрійко Тараски та Сальватор Ґонд залес виголосили спільну деклямацію „Учітеся, брати мої".

Святочну доповідь виголосила проф. Зінаїда Левицька, яка присвятила своє слово творчості Тараса Шевченка, його любові до свого народу і України та його релігійності. Присутні нагородили промовця довготривалими оплесками. Наталка і Віра Палчинські, учениці школи українознавства, виконали дві деклямації — „Поважаю Шевченка" і „Сон". Бандуристи Оля Ходоба і Стефан Качурак відспівали при звуках бандур чотири пісні — „Тополя", „Стає хмара", „Взяв би я бандуру" і „Бандуристе, орле сизий". Анна Байлак, учасниця УПА, виголосила рецитацію — „І мертвим, і живим, і ненародженим". Присутні винагородили всіх виконавців рясними оплесками.

Церковний хор, виступаючи вдуге, відспівав пісні „Ти моя, Україно" та „Живи, Україно". Голова Відділу УККА подякував виконавцям та присутнім, особливо проф. Т. Білостоцькому і проф. Т. Левицькому, за проведення хорової частини концерту. Академію закінчено відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла Україна". Організаторами свята були члени управи УККА, а декорацію сцени на академію виконав Михайло Новосад.

І. Б.

Любов Коленська
ДЗЕРКАЛА
НОВЕЛІ
Ціна $13.00 з пересилкою.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07060
РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(201) 647-7221 ■ (201) 647-3492
ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ І СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, МАРМОРІВ І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, Н. ДЖ. ТА ІНШИХ ЦВИНТАРЯХ В ЗСА

ARKA Company
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
ПРЕКРАСНІ ПИСАНКИ (правдиві та дерев'яні) в різних взорах та в різних цінах.

● РІЗНЕ ●

CHURCH BROCADES & TRIMS
Vestments or by the yard. For samples write or call. Sorry we only speak English.
AMERICAN CHURCH SUPPLY
945 S. Batavia Avenue
Geneva, IL 60134
(312) 232-8384

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СТЕПАН ЛИН, член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ" в Форд Сіті, Па. помер 15-го лютого 1989 року на 58-му році життя. Нар. 24-го жовтня 1930 року в Єстесборо, Па. Членом УНС став 1946 року. Залишив у смутку братів: Івана, Волтера і Ника Гриноскіх; сестер: Амелія Маюріц, Анну Мирфі, Стеллу Барі, Роз Анджелоні, Дженні Орендж і Флоренс МкІнтайр.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Турко, секр.

СТЕПАН ВАСИЛЬКІВ, член УНС Відд. 76-го ім. св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж. помер 10-го березня 1989 року на 71-му році життя. Нар. 29-го жовтня 1917 року в Нюарку, Н.Дж. Членом УНС став 1936 року. Залишив у смутку дружину Сілію. Похорон відбувся 14-го березня 1989 року на цвинтарі „Ґейтс оф Ґейвен" в Іст Гановері.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Демчук, секр.

АНАСТАЗІЯ ЗАРАЗКА, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й. померла 30-го листопада 1988 року на 94-му році життя. Нар. 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1940 року. Залишила у смутку невістку Гелен, дві внучки і троє правнуків. Похорон відбувся 5-го грудня 1988 року на цвинтарі Воскресіння в Сенека, Канзас.

Вічна Їй Пам'ять!

Мирон Заліпський, секр.

ПЕТРО ПАСТУХ, член УНС Відд. 45-го Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па. помер 10-го березня 1989 року на 79-му році життя. Нар. 1910 року в Бродах, Україна. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Мері, зятя Володимира, три сестри в Україні, троє внуків і одного правнука. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Пришляк, секр.

ПЕТРО СТУХЛЯК, член УНС Відд. 2-го ім. свв. Петра і Павла в Мт. Кармел, Па. помер 28-го січня 1989 року на 72-му році життя. Нар. 31-го травня 1917 року в Мавнт Кармел, Па. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Роз, три сестри Мері, Джулі і Енні, племінників і племінниць. Похорон відбувся 30-го січня 1989 року на кат. цвинтарі Мавнт Олівет в Аліквіппа, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Моніка Пасічник, секр.

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
Funeral Director
Chapels available throughout the Metropolitan Area